

■ – Lett is bajom belőle – mondja Csépe Mihályné. Komolytalan megfogalmazásának tartották, én pedig örültem, hogy sikerült elkerülni a sablonos komolyságot. Miért ne lehetne egy könyvtárról viccesen szólni? Persze, akkoriban kedvesebben hangzott némely füleknek, hogy a könyvtáros átveszi a könyveket szocialista megőrzésre és hasznosításra, de ez a formula kimaradt a szövegből.

Jól emlékszem magam is ezekre az időkre, szép mozgalomként indult, és többnyire meg is maradt gondolati szépsége. Amelyik könyvtár megfelelt a meglehetősen szigorú feltételeknek, központi pénzekből vastagabban markolhattott könyveszerzésre. A könyvtáralapító egykori borbélymester föltehetően elámult volna hirtelen gazdagságán.

■ Most?

– Az is előfordult, hogy a könyvtár egyszerűen kimaradt a falu költségvetéséből.

■ Nem sikerült akkori szóhasználatot olvasóvá nevelnie a szerkesztőket?

– Ma is csípi a bőrt a bőrmet egyiküknek az a foghegyről tett kijelentése, hogy „valamire való könyvtáros” ezt meg ezt nem teszi, vagy azt meg azt úgy teszi.

■ Igaz, hogy pörben van főnökeivel?

– Sajnos, igaz. Pedagógusoknál ismerős az a bizonyos „F” kategóriába való besorolás, de beleestem én is, hiszen közalkalmazotti az én foglalkozásom is.

■ A pedagógusok legtöbbször megnyerik a pört. Csodálkozunk is, miért kell külön bírósági költségekkel is megterhelni a költségvetési szerveket, hogy valóban

Csépe Mihályné könyvtáros

Az ásotthalmi könyvtár. (Fotó: Enyedi Zoltán)

Gondolatok a - könyvtárosban

igaz legyen, amit egyszer már rendeletileg mondtak ki igaznak. Így mulat egy magyar úr? Nincsen pénzünk, ezért rakjunk rá még egy lapáttal? És alázzuk meg mindenáron, aki végre az anyagi elismerést is megkaphatja?

– Nálam nem ennyire egyszerű. Középiskolában könyvtérterjesztést is tanultam, így lett belőlem könyvtáros. Nyilvánvaló, a szakmai munkához ilyen indíttatás kevés volt, ezért bekapcsolódtam sok apróbb tanfolyam elvégzése után a hivatalos könyvtárosképzésbe is, és államvizsgát is tettem.

■ Az említett „F” kategóriának ez azonban csak az egyik fele.

– A másikat népművelői igyekezetemmel szereztem meg, mert tudván tudtam, amit minden könyvtáros tud, a szélesebb körű népművelői gondolkodás nélkülözhetetlen az

Kettős ünnepet ült teljes csöndességben a napokban az ásotthalmi könyvtár. Hetven évvel ezelőtt indult meg egy borbélyműhelyben a királyhalmi népköri könyvtár, húsz évvel ezelőtt pedig az egykori rendőrség épületét alakították át könyvek házává. Gondolom, a hetven év túl hosszú idő ahhoz, hogy az akkori első olvasókat reménytelül fölkuhatnánk, így kénytelenek vagyunk történelmi ködök homályában magasztalni a könyvek után nyúló, többnyire tanyai emberek megtartó érdeklődését, és a kezükbe könyvet adók lelkes igyekezetét, de tény, a húsz éve Petőfi Emlékkönyvtárrá nyilvánításakor kirakott alapító okirat is azt mondja, meglehetősen szabadhangú nyíltsággal, hogy a „hajbodorító szövetkezet helyén székelt.”

eredményes munkában. C-kategóriájú bábszakkörvezetői képesítést is szereztem, gyermekkönyvtári szaktanfolyamokat is végeztem, most mindezt azt mondják, a népművelés a művelődési otthon föladata, a könyvtárosság meg a könyvtárosé. Slussz-passz, „F” kategória nincsen. Hivatalos fogalmazásban: mindez nem indokolja az „F”-et.

■ Valamikor letéti könyvtárak hálózták be a tanyavilágot is.

– Huszonegyezer holdon terül el a falu, az emberek többsége még ma is tanyai kötődésű, és tízennyeg letéti könyvtárunk volt. Rendszeres könyvtárcserével igyekeztünk frissen tartani az állományt. A szellemi mécsvilág, a gyertyafény akkor aludt ki, amikor végre

majdnem minden tanyában kigyulladt a villany. A tanyavilág egyelőre túlélte mondva csinált legnagyobb veszedelmét, megmaradt, de fölötte beborult az ég. Most, amikor legnagyobb szüksége lenne a kint maradóknak ugyanúgy, mint a beköltözőknek, hogy fejben fölzárkózhassanak a legmodernebb gyakorlathoz, különben menthetetlenül elvéreznek a nagy átalakulásban, most nem juthatnak könyvekhez és szakmai folyóiratokhoz. A februári mezőgazdasági könyvhónap előadók sorát hozta közénk. Nemrég kimondták, nincsen jogom előadásokat szervezni. Az egész könyvtárosság nagy fölismerése volt, hogy bizonyos dolgok egybe tartoznak, most helybéli erőszakkal kell szétválasztani? Ki érti ezt? Elindult az ember hajdani fűtöttséggel, és falnak koppan, mint a cserebogár? Az egész könyvtári hálózat százon fölüli rendezvényt szolgált azelőtt, most sorra becsukódnak mindezek a lehetőségek. A tanyai iskolák megszüntetésének átkát ma is nagyon érezzük. Le-

het, hogy a veszprémi vadspark nagyhírű igazgatója, Kasza László, a művelődési házba is elhozhatta volna az állatait beszélgetése illusztrálására, de mégis hozzánk jött. Jön valaki a napokban: miért vagytok leállva? Olyan jó lenne valakit hívni, aki a fóliás spárgatermesztéshez jobban ért. Mondom, rengeteg pályázaton kellene próbálkoznom, hogy pénzt szerezsek rá, és akkor is megkapnám: nem az én föladata, minek csinálom? Amiből nagyszerű előadás lehetett volna, abból lett egy egyszemélyes tapasztalatsere, mert végül mégis összehoztam a két illetőt. Úgy látszik, lépten-nyomon elfelejtik, hogy harminc évvel ezelőtt ezen a területen még boszorkánypör volt! És most nincsen tanyai olvasónk! Nincs pénz újságokra és folyóiratokra. Ott a tévé, minek?

■ Megfogalmazódott pedig, a könyvtárosság szolgálat. Nem elég a könyvet levenni a polcról, és odaadni valakinek...

– Szolgálat lenne, de nem lehet! Nincsen jó lelkiismeretem, ez a színtiszta igazság. Bejöhethetne a tanyai ember is a könyvtárba, persze, bejöhethetne, de nem jön be. Drága a busz, csak azért nem költ, hogy olvasson. Féloldalas lesz azonban az az ember, aki a szellemi igényességéből zárja ki magát. És közben támad mindenféle a misztikus túlvilág. Komoly emberek azt kutatják, mik lehetnek ők előző életükben. Parajelenségek, reinkarnáció, ez a sláger most.

Hej, Petőfi Sándor! Látod, ez lett a neveddel jelzett könyvtárból. Föltámad a futóhomok megint a fejedben.

Horváth Dezső

MEGLEPETÉSÜNK

**- amely Önnek és családjának szól,
Kedves Előfizetőnk!**

Szegeden a lap!

DÉLMAGYARORSZÁG • KLUBKÁRTYA •

KIZÁRÓLAG ELŐFIZETŐNK ÉS CSALÁDTAGJAI RÉSZÉRE

KÁRTYA-TULAJDONOS: *Kedves Előfizetőnk*

CÍM: Szeged,
Szilléri sugárút 21.
75 897

KÁRTYASZÁM:

„Nyerek, mert előfizető vagyok!”

(Folytatás következik!)

Szegeden a lap!

DÉLMAGYARORSZÁG

ELŐFIZETŐI KLUBKÁRTYA

„A nekem kamatozó előfizetés!”